

Projekt

z dnia 27 czerwca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XVI/.../2025
RADY GMINY W KLONOWEJ**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Klonowa na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Gminie Klonowa na lata 2025-2027 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchyla się uchwałę Nr XV/77/2025 Rady Gminy w Klonowej z dnia 16 czerwca 2025 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Klonowa na lata 2025-2028

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
w Klonowej

Wiesław Sworowski

Załącznik

do uchwały Nr XVII/.../2025

Rady Gminy w Klonowej

z dnia ... lipca 2025 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KLONOWA NA LATA 2025 - 2027

I. WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny został przygotowany zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku gdy rodzina staje się dysfunkcyjna to dziecko i inni jej członkowie mają prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Czynności podejmowane przez instytucje na rzecz dobra dziecka i rodziny muszą być zintegrowane dla osiągnięcia jak najlepszych efektów terapeutycznych. Dziecko powinno mieć możliwość do zachowania swojej tożsamości i do utrzymywania kontaktów z rodzicami.

Celem Programu jest budowa systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych. Program wpisuje się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klonowa na lata 2025 - 2027. Zadania wynikające z Programu będą realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości z uwzględnieniem podmiotowości rodziny i dziecka. Aby system opieki nad dzieckiem i rodziną przynosiły wymierne korzyści należy:

- 1) zrobić wszystko, aby dziecko pozostało w rodzinie biologicznej;
- 2) zapobiegać patologiom społecznym;
- 3) tworzyć rodziny zastępcze spokrewnione, w ostateczności kierować dziecko do placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 4) w miarę możliwości przygotowywać wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo- wychowawczych do samodzielnego życia.

W momencie gdy pomoc instytucjonalna w danym środowisku rodzinnym nie daje zadowalających efektów, decyzją sądu dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej, zaś powiat koordynuje poszukiwania dla dziecka różnych form pieczy zastępczej, a Gmina Klonowa jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN Z DZIEĆMI NA TERENIE GMINY KLONOWA

W tabelach Nr 1 i Nr 2 przedstawiono typy i liczbę rodzin objętych pomocą społeczną oraz powody przyznania pomocy w latach 2022-2024.

Tabela Nr 1. Typy rodzin z dziećmi objętych pomocą przez Ośrodek Pomocy Społecznej

Rodzin z dziećmi	2022	2023	2024
Ogółem	17	19	19
o liczbie dzieci 1	6	4	7
2	2	6	1

3	3	3	4
4	1	1	3
5	4	3	2
6 i więcej	1	2	2
Rodziny niepełne	2022	2023	2024
Ogółem	2	2	2
o liczbie dzieci 1	0	0	0
2	0	0	0
3	0	0	0
4 i więcej	2	2	2

Tabela Nr 2. Powody przyznania pomocy

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Ubóstwo	19	20	22
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	2	0	0
Rodzin wielodzietne	1	0	0
Bezrobocie	4	4	6
Alkoholizm	3	4	1

Dane przedstawione w tabelach potwierdzają konieczność stworzenia systemu, który będzie wspierał rodzinę w jej prawidłowym funkcjonowaniu. Główne powody przyznawania pomocy to w dalszym ciągu ubóstwo, niezaradność życiowa i bezrobocie. Gmina Klonowa nie uniknęła niestety trudnego społecznego problemu jakim jest alkoholizm.

W tabeli nr 3 analizę SWOT sytuacji w zakresie pomocy rodzinie na terenie Gminy Klonowa.

Tabela Nr 3. Analiza SWOT sytuacji w zakresie pomocy rodzinie na terenie Gminy Klonowa

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Praca asystenta rodziny z rodzinami tego wymagającymi. 2. Współpraca instytucji działających na rzecz rodziny. 3. Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. 4. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego	1. Bezrobocie 2. Wysoki wskaźnik ubóstwa 3. Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę. 4. Niewystarczająca ilość mieszkań chronionych i socjalnych. 5. Wzrost liczby zadań zleczanych

przy GKRPA 5. Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników socjalnych 6. Oferta sportowa (boisko ORLIK) 7. Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę i instytucje kultury	samorządom gminnym 6. Brak ośrodków wsparcia, warsztatów terapii zajęciowej na terenie gminy. 7. Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego. 8. Brak pozytywnych wzorców w rodzinach dysfunkcyjnych. 9. Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo — wychowawczych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Spadek bezrobocia 2. Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. 3. Utworzenie dziennego ośrodka wsparcia, warsztatów terapii zajęciowej 4. Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów 5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób kluczowych społecznie	1. Zanik więzi, tradycji rodzinnych 2. Wzrost kosztów utrzymania rodziny 3. Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo - wychowawczych przez rodziców. 4. Brak środków na zatrudnianie asystentów rodziny oraz realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej.

III. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA PROGRAMU

Założeniem tego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie zagrożeń, a przewidywanym efektem powinno być pozostanie dziecka w środowisku rodzinnym.

Cel główny Programu to tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, jej wspieranie oraz budowa zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin. Cele szczegółowe i kierunki działań przedstawiono w tabeli 4.

Tabela Nr 4. Cele szczegółowe i kierunki działań

Cele szczegółowe Programu	Zadania	Wskaźniki	Realizator	Przewidywany koszt realizacji na rok bieżący	Okres realizacji
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej	Liczba osób korzystających z pomocy	GOPS Klonowa	15.000,00 zł	01.01.2025-31.12.2027
	Objęcie dożywianiem w formie obiadów na terenie placówek oświatowych dzieci tego wymagających	Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z dożywiania	GOPS Klonowa, placówki oświatowe	19.000,00 zł	01.01.2025- 31.12.2027
	Dofinansowanie wydatków związanych z dożywianiem (zakup żywności, program PO-PŻ)	Liczba beneficjentów korzystających z tej formy pomocy	GOPS Klonowa, organizacje pozarządowe	6.000,00 zł	01.01.2025-31.12.2027
	Pomoc w załatwianiu spraw związanych z uzyskaniem prawa do lokalu	Liczba wniosków przygotowanych i złożonych przez mieszkańców	GOPS Klonowa Urząd Gminy Klonowa	W ramach działalności jednostek zaangażowanych w przygotowanie	01.01.2025-31.12.2027

	socjalnego lub komunalnego			wniosku	
Wspomaganie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny	Pomoc rodzinom przeżywającym trudności wychowawcze w przezwyciężaniu problemów poprzez wzmocnienie funkcji rodziny oraz ról rodzinnych	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	GOPS Klonowa, asystent rodziny	20.000,00 zł	01.01.2025-31.12.2027
	Zapewnienie rodzinom dostępu do psychologa, pedagoga, doradcy zawodowego, prawnika	Liczba osób korzystających z pomocy specjalistów	GOPS Klonowa, GKRPA (punkt konsultacyjny), PCPR, placówki oświatowe	3.000,00 zł	01.01.2025-31.12.2027
Pomoc dzieciom w nauce oraz zagospodarowanie czasu wolnego	Kierowanie dzieci wymagających pomocy w nauce pozalekcyjnej do placówek oświatowych i placówek kultury	Liczba dzieci i młodzieży skierowanych na zajęcia pozalekcyjne	BiOK, placówki oświatowe	W ramach działań statutowych	01.01.2025-31.12.2027
	Organizacja różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodziny wymagających wsparcia	Liczba imprez organizowanych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia	BiOK, GKRPA, organizacje pozarządowe	Uzależnione od ilości zorganizowanych imprez	01.01.2025-31.12.2027
	Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	Liczba podjętych działań w celu rozwiązania problemów wychowawczych	GOPS, placówki oświatowe, asystent rodziny	W ramach działań statutowych jednostek	01.01.2025-31.12.2027
Pomoc w przygotowaniu rodzin naturalnych do powrotu dzieci funkcjonujących w zastępczych formach opieki	Działania mające na celu przywrócenie więzi rodzinnych	Liczba dzieci powracających z pieczy do rodzin biologicznych	Pracownicy socjalni we współpracy z sądem rodzinnym i opiekuńczym, kuratorem sądowym i społecznym, pedagogiem szkolnym, dzielnicowym, asystentem rodziny,	W zakresie działań jednostek zaangażowanych w powrót dziecka do rodziny biologicznej	01.01.2025-31.12.2027
Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie istniejących zdarzeń i sytuacji	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniem	Liczba osób korzystających	GOPS, GKRPA, zespół interdyscyplinarny, placówki oświatowe, asystent rodziny	W ramach budżetu jednostek zaangażowanych w przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym	01.01.2025-31.12.2027
	Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą	Liczba prowadzonych postępowań w rodzinach z problemem przemocy	Zespół interdyscyplinarny, GOPS, asystent rodziny	1.000,00 zł	01.01.2025-31.12.2027

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka.

Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu tych zadań, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

IV. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W REALIZACJI PROGRAMU

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klonowej przy współudziale:

- 1) Placówek Oświatowych Gminy Klonowa;
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Sądu Rejonowego w Sieradzu Wydział III Rodzinnego i Nieletnich;
- 4) Komisariatu Policji w Żłoczewie;
- 5) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu;
- 6) Powiatowego Urzędu Pracy w Sieradzu;
- 7) organizacji pozarządowych.

Koordynatorem Programu jest Kierownik GOPS w Klonowej.

V. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- 1) zmniejszenie liczby rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 2) przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej;
- 3) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- 4) poprawa sytuacji dziecka w rodzinie;
- 5) poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka;
- 6) wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny.

VI. MONITORING I EWALUACJA

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one oraz w jakim stopniu zrealizować cele Programu.

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu.

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie informacja czy i w jakim obszarze program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmian postawionych celów. Monitoring i ewaluacja programu odbywać się będzie według kryterium odpowiedniości realizowanych przedsięwzięć w ramach programu w stosunku do potrzeb lokalnych.

Ewaluacja wg kryterium użyteczności oraz trwałości ma na celu uzyskanie informacji na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego programu, a rezultatami oraz jej efektami. Każde kryterium może być różnie mierzone, co oznacza, że może posiadać różne miary jego wartości (wskaźniki).

Ewaluacja w pierwszym etapie polegała na przeprowadzeniu w fazie przygotowywania Programu analizy SWOT. W drugim etapie ewaluacja będzie miała za zadanie analizę realizacji założonych działań w zakresie czasu ich realizacji, źródeł finansowania, występowania zagrożeń do dalszej realizacji. Ewaluacja przeprowadzona

na zakończenie wdrażania programu ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb. Zebrane informacje odpowiedzą na pytania czy i w jakim stopniu cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy. Ewaluacja dostarczy także informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach.

Monitorowanie działań będzie dokonywane poprzez analizę następujących danych uzyskanych z poszczególnych placówek współpracujących przy realizacji programu:

- 1) liczba rodzin korzystających z pomocy;
- 2) liczba osób objętych Programem wieloletnim „Posiłek w szkole i w domu”;
- 3) liczba rodzin z problemem opiekuńczo — wychowawczym objętych pracą socjalną;
- 4) liczba osób i rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa;
- 5) liczba rodzin objętych pomocą asystenta;
- 6) liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez placówki kultury i placówki oświatowe na terenie gminy;
- 7) liczba dzieci korzystających ze zorganizowanego wypoczynku letniego;
- 8) liczba rodzin z problemem alkoholowym;
- 9) liczba osób doświadczających przemocy domowej;
- 10) liczba dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodzin naturalnych;
- 11) liczba dzieci korzystających z wycieczek i imprez organizowanych przez GKRPA.

Roczne sprawozdania z realizacji Programu przedkładane będą w terminie do dnia 31 marca roku następującego po każdym kolejnym roku jego obowiązywania.

VII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin. Wsparcie będzie miało charakter profilaktyczny a rodzinie w pierwszej kolejności zastaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoim problemem. Wtedy będzie można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystywanie własnej aktywności w celu zdobycia nowych umiejętności. Pomoc jaką oferuje Ośrodek Pomocy Społecznej będzie ukierunkowana na wykorzystanie własnych zasobów rodziny, a wsparcie będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemem, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.